

T.a.v.:
Ministerie van Infrastructuur en Milieu
Directie Duurzaamheid, Zienswijze LAP3
Postbus 20901
2500 EX Den Haag
inspraak.lap@rws.nl

4 november 2016

Zienswijze LAP3
Deel E – Sectorplan 19

Geachte heer, mevrouw,

In het keteninnovatieprogramma Zorgeloos Afval werken zorginstellingen, gebruikers, producenten en afvalverwerkers samen aan kansen voor de circulaire economie en verduurzaming van de zorgsector.

Partners van Zorgeloos Afval hebben de handen ineengeslagen om met andere partijen in de zorgketen bezwaar in te dienen tegen enkele passages in de huidige tekst van Sectorplan 19 van LAP3. Deze passages zijn volgens de ondertekenaars niet in overeenstemming met hun doelstellingen rondom verduurzaming en ontwikkeling richting de circulaire economie.

Bovendien willen de ondertekenaars hun zienswijze kenbaar maken over het ambitieniveau van LAP3.

Bezwaar aangaande LAP3 en Sectorplan 19

Introductie

In de Inleiding/Leeswijzer (blz.8) van het beleidskader van LAP3 staat o.a. het volgende:

1. “Het LAP is één van de instrumenten om de ambities en resultaten van het CE-programma, de daarbij horende uitvoeringsprogramma’s en het ‘convenant meer en betere recycling’ - waar nodig - beleidsmatig vast te leggen, naar een brede praktijk te vertalen en af te dwingen.”
2. “De transitie naar een circulaire economie, en de bijdrage die het LAP daaraan kan leveren, is dan ook een belangrijk thema geweest bij het opstellen van dit derde LAP. Dit werkt bijvoorbeeld door in ..... het expliciet aandacht besteden aan innovaties die een bijdrage aan het afvalbeleid én aan de transitie naar een circulaire economie leveren. Hierbij wordt ernaar gestreefd het uitvoeren van experimenten te versoepelen.”

De doelstelling in dit beleidskader onderschrijven wij. Het sluit aan bij onze visie dat we niet alleen moeten werken aan de gezondheid van onze patiënten, maar daarbij ook de omgeving zo gezond mogelijk moeten houden. We willen dan ook graag mee doen met innovaties die dit versterken.

Tegelijkertijd onderschrijven we als ziekenhuizen en afvalbedrijven het belang van transparantie en dus handhaafbaarheid. Om transparant te zijn laten we ons zelf accrediteren, maar onderschrijven we ook het belang van kwalitatief goede inspectie door o.a. IGZ en ILT. In onze branche is het zeer van belang om continue aan te tonen wat wij doen en hoe wij dat doen, omdat we op deze wijze

richting klanten en financiers kunnen aantonen hoe maatschappelijk verantwoord wij ons werk doen. Dat geldt voor onze afvalprocessen net zo goed als dat geldt voor onze primaire processen m.b.t. zorg, onderzoek en onderwijs.

Algemene zienswijze

- De ambitie uit het beleidskader vinden wij in onvoldoende mate terug in de uitwerking in Sectorplan 19. Wij vragen om bij de beoordeling van de bezwaren te streven naar een hoog ambitieniveau.
- Innovatie gaat snel. Wat vandaag *state of the art* innovatie is, kan over 3 jaar verouderde techniek zijn. Het verdient aanbeveling dat het Sectorplan voldoende ruimte geeft aan partijen in de zorgketen om te innoveren en hun ambitie uit te voeren. Daarom pleiten wij voor voldoende experimenteer ruimte in Sectorplan 19, bijvoorbeeld via een aparte experimenteerbepaling.
- De regelgever lijkt de grenzen in LAP3 met name te hebben bepaald op basis van handhaafbaarheid en niet op basis van de risico's. Dat moet niet de taak van de regelgever zijn. Wij vragen de regelgever om zich te focussen op risicobeheersing en niet op de stoel van de handhaver te gaan zitten.

Tekstuele bezwaren

1. Gedecontamineerde stroom

Wij willen innovatief zijn in de verwerking van Specifiek Ziekenhuisafval. Op de markt zijn inmiddels verschillende technieken beschikbaar waar we graag gebruik van maken.

Het laatste wat wij dus willen, is een andere verwerking van SZA ten koste laten gaan van handhaafbaarheid. We willen innoveren om te verduurzamen, maar daarbij onze transparantie handhaven. Dit is een andere visie dan we nu in het concept van LAP3 zien staan, waarbij mogelijkheden voor innovatie beperkt worden.

Op pagina 6 van Sectorplan 19 staat: "Na decontamineren heeft het afval geen infectierisico meer en heeft daardoor dezelfde eigenschappen als 180104. Het afval mag daarom naar een gewone afvalverbrandingsinstallatie worden afgevoerd. Om transparantie en handhaafbaarheid in de verwijderingsketen te waarborgen, is het wel noodzakelijk dat de gedecontamineerde stroom als zodanig in de totale verwijderingsketen herkenbaar blijft. De gedecontamineerde stroom mag dus niet worden gemengd met een niet gedecontamineerde 180104 stroom."

Wij verzoeken u deze tekst te vervangen door de volgende tekst:

"Na decontamineren heeft het afval geen infectierisico meer en heeft daardoor dezelfde eigenschappen als 180104. Het afval mag daarom verwerkt worden als 180104. Om transparantie en handhaafbaarheid in de verwijderingsketen te waarborgen, is het wel noodzakelijk dat 100% decontaminatie van het afval middels validatie aantoonbaar is."

Onderbouwing

Deelstromen binnen het Specifiek Ziekenhuisafval (SZA) mogen gedecontamineerd worden. Dat bepaalde stromen niet gedecontamineerd mogen worden, vinden we als ziekenhuizen en afvalbedrijven zeer terecht.

Gecontamineerd afval is middels sterilisatie om te zetten in gedecontamineerd afval (lees grondstof). Omdat er dan geen infectierisico meer is, is het dan net zo geschikt voor recycling als ander afval. Sterker nog, omdat het gedecontamineerd is, is recycling zelfs veiliger dan bij gewoon afval.

Uit onze contacten met het ILT begrijpen wij dat gedecontamineerd afval niet als gevaarlijk afval wordt gezien, dus voor hen geen punt van aandacht is in de handhaving.

De verplichting om te vernietigen, zien wij daarbij als belemmering voor meer en betere recycling.

Daarnaast jaagt de verplichting om het gescheiden aan te leveren de ziekenhuizen op kosten, omdat gescheiden aanlevering logistiek altijd meer inspanning vereist dan aanlevering in bulk. Sinds het in praktijk brengen van LAP2 heeft er een spectaculaire stijging van het aantal kilo's aan afgevoerd SZA plaatsgevonden. Handhaafbaarheid heeft dus tot een enorme kostenpost voor ziekenhuizen geleid.

2. Reikwijdte

In tegenstelling tot LAP2 is in Sectorplan 19 van LAP 3 geen opmerking gemaakt over de reikwijdte van het Sectorplan. Met name rondom GGO's ontstaat daardoor verwarring.

Wij verzoeken u de volgende tekst op te nemen:

“Dit Sectorplan is niet van toepassing op radioactief afval en genetisch gemodificeerde organismen (GGO's). Deze afvalstoffen kennen hun eigen wetgevingstrajecten.”

Onderbouwing

Indien deze tekst niet wordt toegevoegd, betekent dit dat LAP3, met Sectorplan 19, ook infectueus GGO afval betreft. Daarmee ontstaat er een discrepantie tussen LAP3 en de Regeling GGO's. Deze discrepantie is onwenselijk als het gaat om duidelijkheid en handhaafbaarheid.

Ondertekenaars

Dit bezwaar wordt ingediend door de volgende personen:

UMC Utrecht, E van Stralen, Teamleider interne logistiek en afvalmanagement
Radboudumc, G.G.H.M Lataster, Directeur Servicebedrijf
LUMC, A. Virágh, Milieuadviseur
AMC, S. Oudmaijer, Milieuoördinator
VU MC, M. A. Joosten, Manager logistiek en patiëntenvoorzieningen
Erasmus MC, W. Broer en L. Lodder, Adviseurs milieuzaken
Maastricht UMC, E. Hofs, Milieuoördinator
UMC Groningen, A. Keizer, Adviseur milieu

Milieu Platform Zorg (MPZ), A. van Engelen, Directeur **(namens alle leden)**
Tergooi, H. Treffers-Veldkamp, Stafmedewerker veiligheid & milieu
Meander MC, S. Bots, Adviseur milieu & duurzaamheid
OLVG, E.M. Parma, Milieuoördinator-mvo officer
Rijnstate Ziekenhuis, C. Kock- te Wiel, Adviseur milieu
Reinier de Graaf Ziekenhuis, J. Postma en J. Keijser, Milieuoördinatoren
Zaans Medisch Centrum, D. Schuuring, Veiligheidscoördinator
MVO Nederland, J. Baidenmann, Transitie manager Zorgeloos Afval

Voor verdere inhoudelijke toelichting kunt u contact opnemen met:

- Mevr. Harriette Laurijsen, Radboud UMC, Harriette.Laurijsen@radboudumc.nl
- Dhr. Edwin van Stralen, UMC Utrecht, E.vanStralen@umcutrecht.nl